

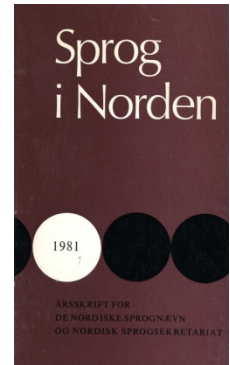
Sprog i Norden

Titel: Nordspråk 1980

Forfatter: Svenn Fosseng

Kilde: Sprog i Norden, 1981, s. 89-91

URL: <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/archive>

© Dansk Sprognævn

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Søgbarhed

Artiklerne i de ældre numre af Sprog i Norden (1970-2004) er skannet og OCR-behandlet. OCR står for 'optical character recognition' og kan ved tegngenkendelse konvertere et billede til tekst. Dermed kan man søge i teksten. Imidlertid kan der opstå fejl i tegngenkendelsen, og når man søger på fx navne, skal man være forberedt på at søgningen ikke er 100 % pålidelig.

Nordspråk 1980

Av *Svenn Fosseng*

Samarbeidet mellom de nordiske morsmåslærerforeningene er kanalisert gjennom fellesutvalget Nordspråk, der foreningene i alle de nordiske land er med. Vi representerer til sammen over 20.000 morsmåslærere i Norden, og utvalget arbeider med saker der morsmåslærerforeningene meiner det er gunstig å opptre samlet og løfte i flokk. Det meste av aktiviteten springer ut av et nordisk perspektiv på morsmålsundervisning og dreier seg om å styrke grannespråkmomentet i vid forstand. De enkelte foreningene og rammene for samarbeidet er presentert i Språk i Norden 1979 og 1980.

Det nordiske språkåret. Novellekonkurranse

Arbeidet i Nordspråk det siste året har naturlig nok stått i det nordiske språkårets tegn. De enkelte foreningene er representert i språkårskomiteene i sine respektive land og har i tillegg gått sammen om en del felles tiltak for å markere språkåret. Det viktigste enkelttiltaket er novellekonkurransen "Noveller for ungdom", som er arrangert av alle foreningene i fellesskap.

Våren 1980 utlyste morsmåslærerforeningene en konkurranse om de beste novellene for ungdom i alderen 12—16 år. Vi fikk økonomisk støtte fra Nordisk kulturfond til utlysing, juryering og premiering. Det var stor oppslutning om konkurransen. Ved fristens utløp 1. september var det innkommet over 400 noveller fra hele Norden. Hver forening valgte ut nasjonale vinnernoveller, som så ble bedømt av en nordisk jury under ledelse av forfatteren Gunnel Beckman. Førstepremien på 5.000 norske kroner gikk til den finske forfatteren Marjatta Ellilä fra Uleåborg (Oulu) for novellen Kettukäsä (Rävsommar).

De ti vinnernovellene — to fra hvert av landa Danmark,

Norge, Sverige og Finland (en på finsk, en på svensk), en fra Færøyene og en fra Island — blir våren 1981 utgitt i bokform i alle de nordiske land. Alle novellene blir trykt på original-språket. De finske, færøyske og islandske novellene blir dessuten oversatt til henholdsvis svensk, dansk og norsk. Boka er forsynt med ordforklaringer og vil være velegnet til bruk i morsmålsundervisninga i ungdomsskolen og videregående skole. Morsmålslærerforeningene håper at boka vil styrke grannespråkundervisninga og stimulere interessen for å lese litteratur på tvers av landegrensene i Norden.

Samarbeid med Nordisk språksekretariat

Nordspråks samarbeid med Språksekretariatet har utviklet seg til å bli en fast ordning. Nordisk språksekretariat har det siste året vært representert på begge de ordinære møtene i Nord-språk, og vi har hatt løpende kontakt om saker av felles interesse.

Vi er gått inn i et samarbeid om å få laget en nordisk katalog over læremiddel til grannespråkundervisninga i grunnskolen. Morsmålslærerforeningene skal stå for den praktiske utarbeidinga av katalogen, mens Språksekretariatet tar seg av utgivelsen. Katalogen skal være selektiv og kommentert, og blir utformet slik at den kan være et praktisk hjelpemiddel for lærere som søker stoff til grannespråkundervisning.

Det har vært vanskelig å finne penger til prosjektet, men vi har hatt drøftinger med Forsøksrådet i Norge og håper nå å kunne få økonomisk støtte derfra.

Språkhjulet

Nordspråk har videre vært med på å drive fram det såkalte språkhjulet, et læremiddel for grannespråkundervisninga som komiteen for det nordiske språkåret har tatt initiativet til. Foreløpig er en dansk—svensk versjon klar.

Etterutdanningskurs

Nordspråk var representert i planleggingsgruppa for Nordisk

ministerråds etterutdanningskurs for lærere i grannespråk-undervisning. Morsmåslærerforeningene sendte også deltakere til kurset i København 5.—15. januar. Vi håper dette kurset innvarsler en omfattende etterutdanning av lærere i grannespråk, som Nordspråk har arbeidd for siden vi startet vårt samarbeid i 1976.

Morsmåslærerforeningene legger også opp egne etterutdanningskurs for sine medlemmer. De fire siste åra har vi arrangert nordiske sommerkurs for ca. 125 deltakere. Sommeren 1981 planlegger vi et kurs i Danmark der temaet er grasrot-bevegelsene i Norden i 1970-åra. Deltakerne får trening i å arbeide innenfor ulike medier (video, film, lydband osv.).

Landslaget for norskundervisning (LNU) og Svensklärföreningen har startet et samarbeid om kurs mellom regionale avdelinger av foreningene. LNU arrangerte høsten 1980 kurset "Grensetreff i språkåret" på Larkollen, i samarbeid med Foreningen Norden og Svensklärföreningen i Uddevalla. Et liknende kurs er planlagt av Svensklärföreningen i Karlstad i 1981, og LNU skal samarbeide med Nordisk språksekretariat og Foreningen Norden om et kurs på Røros. Tanken med disse kursa er å skape kontakt mellom morsmåslærere på begge sider av den svensk—norske grensen og på den måten stimulere til nærmere samarbeid.

Høsten 1980 begynte Nordspråk et samarbeid med det nyopprettede nordiske språk- og informasjonssenteret i Helsingfors.

Nordspråk har utviklet en betydelig aktivitet i løpet av den korte tida dette samarbeidsorganet har eksistert. Ved sida av det som er nevnt ovenfor, har vi flere bokprosjekt i gang, vi driver læreplankritikk og legger stadig større vekt på arbeidet med morsmålspedagogikk.

Det største problemet vi står overfor, er å skaffe oss et fast økonomisk grunnlag som gir sikkerhet for at arbeidet kan fortsette.

Vi meiner at vårt arbeid bidrar til å utvikle morsmålsundervisninga i de nordiske land, og dermed er ei viktig grein av det alminnelige nordiske samarbeidet. Og denne delen av samarbeidet er ingen andre instanser i stand til å ivareta.